

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

*Odbor za zunanje zadeve
Odbor za razvoj
Pododbor za človekove pravice*

28.9.2010

OBVESTILO POSLANCEM

Zadeva: NAGRADA SAHAROVA ZA SVOBODO MISLI ZA LETO 2010

Poslanci prejmejo v prilogi seznam kandidatov za nagrado Saharova za svobodo misli za leto 2010 po abecednem vrstnem redu, skupaj z utemeljitvami in življenjepisi, ki jih je prejelo tajništvo; kandidate je v skladu s statutom nagrade Saharova predlagalo vsaj 40 poslancev Evropskega parlamenta oziroma politična skupina.

GENERALNI DIREKTORAT
ZA ZUNANJO POLITIKO

CM832022SL.doc

PE448.983v01-00

SL

Združena v raznolikosti

SL

NAGRADA SAHAROVA ZA SVOBODO MISLI ZA LETO 2010

Kandidati, ki so jih predlagale politične skupine in posamezni poslanci

(v abecednem vrstnem redu)

Kandidat	Dejavnost	Predlaga
ACCESS	Državljsko gibanje, ki zagovornikom človekovih pravic pomaga ščititi sebe in svojo komunikacijo prek spleta. Zagotavlja tudi tehnično pomoč, ki omogoča dostop do informacij kljub cenzuri represivnih režimov.	Predlaga skupina zavezništva liberalcev in demokratov za Evropo
Hajtam AL MALEH	Ugleden sirski pravnik za področje človekovih pravic in aktivist, ki je bil 4. julija 2010 obsojen na triletno zaporno kazen. Misije za opazovanje sodnega procesa, ki so potekale pod okriljem mednarodnih organizacij civilne družbe, so jasno sporočile, da sojenje Al Malehu ni bilo v skladu z mednarodnimi standardi poštenega sojenja.	Predlaga Heidi Hautala in 44 drugih
BREAKING THE SILENCE	Izraelska nevladna organizacija, ki so jo ustanovili vojaki in veterani izraelskih obrambnih sil, ki zbirajo in objavljajo pričevanja o svojem vojaškem delovanju na Zahodnem bregu, na območju Gaze in v vzhodnem Jeruzalemu med drugo intifado, s čimer aktivnemu in nekdanjemu izraelskemu osebju in rezervistom omogočajo zaupno opisovanje izkušenj z zasedenih ozemelj.	Predlagata skupina Zelenih/Evropske svobodne zveze in konfederalna skupina Evropske združene leve/Zelene nordijske leve
Guillermo FARIÑAS	Kubanski doktor psihologije, neodvisni novinar in politični oporečnik na Kubi. Doslej je že 23-krat gladovno stavkal v znamenje protesta proti različnim elementom kubanskega režima. Izjavil je, da je v boju proti cenzuri na Kubi pripravljen umreti.	Predlagajo skupina Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropski konservativci in reformisti ter Edvard Kožušnik in 91 drugih
Aminatu HAJDAR	Saharska zagovornica človekovih pravic in politična aktivistka. Je vodilna aktivistka za neodvisnost Zahodne Sahare. Zaradi nenasilnih protestov, vključno z gladovnimi stawkami, v podporo neodvisnosti Zahodne Sahare jo včasih imenujejo „saharski Gandhi“.	Predlagajo Norbert Neuser, Willy Meyer, Raúl Romeva i Rueda in 40 drugih

Dawit ISAAK	Eritrejski novinar, pisatelj in dramatik, politični zapornik od leta 2001. V zaporu biva v zelo slabih razmerah. Evropski parlament je večkrat zahteval njegovo takojšnjo izpustitev.	Predlagajo Olle Schmidt, Cecilia Wikström, Marit Paulsen in Lena Ek ter 37 drugih
Birtukan MIDEKSA	Etiopska političarka in nekdanja sodnica. Je vodja opozicijske stranke Enotnost za demokracijo in pravičnost (UDJ). Dne 28. decembra so jo ponovno aretirali in služi dosmrtno zaporno kazen. Odkrito je priznala, da bo nadaljevala svoja „mirna prizadevanja za več demokracije, spoštovanje človekovih pravic in pravno državo“ v Etiopiji.	Predlaga skupina Naprednega zavezništva socialistov in demokratov v Evropskem parlamentu
Oče Thadeus, NGUYÊN VAN LY	Vietnamski duhovnik in vodilni aktivist za človekove pravice, ki si za svoj cilj splošne krepitve človekovih pravic prizadeva izključno nenasilno.	Predlaga skupina Evropskih konservativcev in reformistov
OPEN DOORS	Nekonfesionalna krščanska misija, ki podpira preganjane kristjane, versko manjšino, ki najbolj trpi zaradi nadlegovanja. Trenutno je organizacija dejavna v več kot 45 državah, kjer izvaja širok spekter dejavnosti.	Predlaga skupina Evropskih konservativcev in reformistov

Predloga skupina Zavezništva liberalcev in demokratov za Evropo

Internetni dostop vse hitreje postaja eno najpomembnejših vprašanj človekovih pravic sodobnega časa – kot nova pravica, pa tudi kot izhodišče za uživanje številnih drugih pravic. Access je državljansko gibanje, ki zagovornikom človekovih pravic pomaga ščititi sebe in svojo komunikacijo prek spleta. Zagotavlja tudi tehnično pomoč, ki omogoča dostop do informacij kljub cenzuri represivnih režimov.

Ustanovljeno kot posledica represivnih ukrepov, ki so v Iranu leta 2009 sledili volitvam, je gibanje Access zagotovilo nujno tehnično podporo, ki je pripomogla, da ima iransko demokratično gibanje še vedno dostop do interneta. Ko so milijoni ljudi ugovarjali rezultatom volitev, je spletna mreža digitalnih aktivistov izvedla niz ukrepov za zagotavljanje dostopnosti in preprečevanje nadzora Facebooka, Twitterja, neodvisnih spletnih dnevnikov in poštnih odjemalcev. Ta mreža digitalnih aktivistov po vsem svetu se je pozneje povezala v gibanje Access. S svojim delom je gibanje sprostilo na tisoče videoposnetkov protestov in posnetkov kršenja človekovih pravic (ki si jih je ogledalo več kot 5 milijonov obiskovalcev), pomagalo je več sto tisoč zagovornikom človekovih pravic in navadnim državljanom, da so varno preskočili požarni zid in prišli do pomembnih preprečenih spletnih mest, organizacijam za človekove pravice pa je omogočilo obstanek v spletu kljub stalnim napadom režimov in njihovih hekerjev. Gibanje Access si prizadeva za odprt dostop do interneta po vsem svetu ter za zaščito in spodbujanje človekovih pravic.

<http://www.accessnow.org/>

Predlaga Heidi Hautala in 44 drugih

Hajtam Al Maleh, sirski pravnik za področje človekovih pravic za nagrado Saharova 2010

Eno leto po sprejetju resolucije o primeru Mohameda Al Hasanija, sirskega pravnika, ki je bil samovoljno aretiran in pridržan v osamitvi, je Evropski parlament 9. septembra 2010 sprejel resolucijo o stanju človekovih pravic v Siriji s posebnim poudarkom na primeru Hajtama Al Maleha, osemdesetletnega pravnika za področje človekovih pravic.

Hajtama Al Maleha so 14. oktobra 2009 samovoljno aretirali pripadniki splošne obveščevalne službe. Do zaslišanja pred vojaškim tožilcem 20. oktobra 2009 je bil pridržan v osamitvi, nato pa so mu sodili pred drugim vojaškim sodiščem v Damasku, čeprav vojaška sodišča ne bi smela biti pristojna za sojenje civilistom. Njegova aretacija se je zgodila prav takrat, ko naj bi bil na predlog držav članic EU podpisan pridružiteni sporazum s Sirijo, katerega bistveni del je spoštovanje človekovih pravic.

Hajtam Al Maleh je bil 4. julija 2010 v skladu s členoma 285 in 286 sirskega kazenskega zakonika obsojen na triletno zaporno kazen zaradi „prenašanja neresničnih in pretiranih novic, ki slabijo nacionalne občutke“. Obtožbe se nanašajo na njegove intervjuje z mediji, v katerih je kritiziral nenehno uporabo izrednih zakonov v Siriji ter nadzor sirskih oblasti nad pravosodnim sistemom. Misije za opazovanje sodnega procesa pod okriljem mednarodnih organizacij civilne družbe so jasno sporočile, da sojenje proti Al Malehu ni bilo v skladu z mednarodnimi standardi poštenega sojenja.

Al Malehovo zdravstveno stanje se je poleti resno poslabšalo. Boleha za artritisom, diabetesom in težavami s ščitnico ter nima rednega dostopa do zdravil.

Obsodba Hajtama Al Maleha, ki je ugleden pravnik za področje človekovih pravic v Siriji, je znamenje nadaljnega preganjanja pravnikov in zagovornikov človekovih pravic. Pravnikom, ki se zavzemajo za pravno državo in vsakodnevno ugovarjajo omejitvam, vzpostavljenim z izrednim stanjem, ki je bilo razglašeno leta 1963, pošilja močno opozorilo.

Podpis pridružitenega sporazuma EU-Sirija je bil na zahtevo sirske strani odložen. Od oktobra 2009 ima Komisija mandat Sveta, da razjasni položaj in poišče način za podpis tega sporazuma. V resoluciji iz septembra 2010 je Parlament opozoril na vse slabše stanje na področju človekovih pravic, vključno s sistematično represijo proti pravnikom in zagovornikom človekovih pravic v Siriji, ter zahteval jasn mehanizem za začetek razprav med sirskimi in evropskimi sogovorniki o določenih izboljšavah na področju človekovih pravic in demokracije, ki jih EU pričakuje od sirskih oblasti.

Podelitev nagrade Saharova 2010 g. Al Malehu bi lahko bila znamenje velike podpore vsem, ki se zavzemajo za človekove pravice in spodbujajo demokratične reforme v Siriji, in bi poslala pomemben signal EU, ki mora zagotavljati skladnost in učinkovitost svojega zunanjepolitičnega delovanja na področju spoštovanja in spodbujanja človekovih pravic.

Predlagata Rebecca Harms in Daniel Cohn-Bendit v imenu skupine Zelenih/Evropske svobodne zveze

Breaking the Silence

Kdo so in kaj delajo

„Breaking the Silence“ je izraelska nevladna organizacija, ki so jo leta 2004 ustanovili vojaki in veterani izraelske vojske, ki zbirajo in objavljajo pričevanja o svojem vojaškem delovanju na Zahodnem bregu, na območju Gaze in v vzhodnem Jeruzalemu med drugo intifado.

V družbi, ki si zatiska oči pred krivicami in zatiranjem, ki jih prinaša okupacija, je delo organizacije „Breaking the Silence“ izrednega pomena. Ta nevladna organizacija poudarja, kako se izraelska družba „spreneveda in zanika tisto, kar se v njenem imenu dogaja“. Namen organizacije „Breaking the Silence“ je izraelsko javnost soočiti z realnostjo izraelske okupacije, kot jo skozi svoje oči vidijo izraelski vojaki, in spodbuditi razpravo o posledicah dolgotrajne okupacije tako za palestinsko prebivalstvo kot za izraelsko družbo.

Od leta 2004 je ta nevladna organizacija zbrala pričevanja več kot 650 vojakov, ki so služili na teh ozemljih od začetka druge intifade. Organizacija „Breaking the Silence“ organizira tudi izlete v vasi v pogorju južno od Hebrona za izraelsko mladino, študente, politike, novinarje, tuje diplomate in širšo javnost, da bi jim omogočila pristno in neposredno soočenje z izredno hudim položajem v regiji.

Nevladna organizacija „Breaking the Silence“ veliko pozornost namenja verodostojnosti zgodb, ki jih objavlja. Za vsako zgodbo zahtevajo dva očitidca, jo raziščejo v pogovorih z drugimi vojaki, snemajo pogovore ter jih preverjajo tudi v informacijskem središču organizacije B'Tselem in pri drugih organizacijah. Veliko je zgodb, ki niso objavljene zato, ker jih ni bilo mogoče ustrezno potrditi.

Grožnje in izzivi za delo nevladne organizacije „Breaking the Silence“

Medtem ko delo nevladne organizacije „Breaking the Silence“ podpirajo mnogi v Izraelu in v tujini, ostaja veliko takih, ki njenega delovanja ne podpirajo in uporabljajo vse bolj grozilna sredstva, s katerimi bi organizacijo razpustili in utišali. Sem sodijo tudi aretacije pripadnikov organizacije, napadi in vojaško preprečevanje izletov, ki jih vodi organizacija, javno

obrekovanje in poskusi ukinitve financiranja.

Aretacije in pripor: Pripadnike organizacije v naselbini Kirijat Araba, ki meji na Hebron, pogosto pridrži izraelska policija. Za pripor navajajo različne razloge, od motenja miru, do strahu pred napadi naseljencev in lažnih prijav naseljencev. Nobena od teh pritožb ni bila nikoli dokazana in nikoli ni bila vložena nobena obtožba proti organizaciji „Breaking the Silence“.¹

Napadi naseljencev in vojaško preprečevanje izletov: Organizirani izleti v Hebron so vedno znova tarča napadov naseljencev v Hebronu, ki postajajo vse bolj nasilni. Kljub številnim prijavam izraelski policiji je bilo glede teh napadov storjenega malo. Namesto tega so izraelske obrambne sile večkrat preprečile izlete, da ne bi izzvale nasilja naseljencev. Da bi bile stvari še slabše, so vojaški poveljniki v medijih izjavili, da so za nasilje v regiji odgovorni pripadniki organizacij za človekove pravice, konkretno pripadniki organizacije „Breaking the Silence“. Te izjave so naseljencem dejansko dale legitimnost za poškodbe in ogrožanje aktivistov. Danes je tretjina izletov, za katere zaprosi organizacija, zavrnjenih, na tistih, ki jih izvede, pa prihaja do nadlegovanja in fizičnih zlorab s strani naseljencev ter do številnih lažnih prijav policiji proti organizaciji. Trenutno velja vojaška odredba, ki pripadnikom nevladne organizacije „Breaking the Silence“ prepoveduje vstop v Grobnico očakov v Hebronu.

Javno obrekovanje in poskusi ukinitve financiranja: Vse od ustanovitve nevladne organizacije „Breaking the Silence“ prihaja do poskusov spodkopavanja njene verodostojnosti in očrnitve njenega imena. Javno blatenje je doseglo vrhunec po objavi pričevanj vojakov po operaciji Cast Lead (Liti svinec). Izraelski predsednik vlade Benjamin Netanjahu je organizacijo „Breaking the Silence“ javno obsodil,² izraelsko zunanje ministrstvo pa je pritisnilo na tuje vlade, naj jo prenehajo financirati.³ Ob istem času je bila organizacija tarča ščuvanja številnih javnih osebnosti, vključno z dvema uglednima voditeljema pogovornih oddaj na izraelskem javnem vojaškem radiu, ki sta poslušalce nagovarjala, naj organizaciji „Breaking the Silence“ „polomijo kosti“.

¹ <http://www.frontlinedefenders.org/node/1570>

² <http://www.haaretz.com/print-edition/news/pm-slams-breaking-the-silence-1.282675>

³ http://www.dutchnews.nl/news/archives/2009/07/israel_wants_clarity_on_human.php

Predloga Lothar Bisky v imenu konfederalne skupine Evropske združene levice/Zelene nordijske levice

Breaking the Silence

„Breaking the Silence“ je izraelska nevladna organizacija, ki so jo ustanovili vojaki in veterani izraelskih obrambnih sil, ki zbirajo in objavljajo pričevanja o svojem vojaškem delovanju na Zahodnem bregu, na območju Gaze in v vzhodnem Jeruzalemu med drugo intifado, s čimer aktivnemu in nekdanjemu izraelskemu osebju in rezervistom omogočajo zaupno opisovanje izkušenj z zasedenih ozemelj.

Organizacija svoje poslanstvo vidi v „prekinitvi molka“ vojakov izraelskih oboroženih sil, ki se vrnejo v civilno življenje v Izraelu ter „odkrijejo prepad med resničnostjo, s katero so se srečali na zasedenih ozemljih, in molkom, ki so mu priča doma.“

Nevladna organizacija „Breaking the Silence“ je bila ustanovljena leta 2004 ter zbira pričevanja vojakov in objavlja njihove pripovedi, da bi „izraelsko družbo prisilila, naj se sooči z realnostjo, ki jo je ustvarila“, in sprejme resnico o „zlorabi Palestincev, ropanju in uničevanju lastnine“, kot jo poznajo vojaki.

Organizacija na spletnem mestu objavlja pisna in videoporočila. 15. julija 2009 je objavila novo knjižico „Pričevanja vojakov iz operacije Cast Lead, Gaza 2009“, nedavno pa še knjižico pričevanj vojakinj. Pripadniki skupine so izvedli turnejo po Izraelu, Zahodni Evropi in Združenih državah, kjer so pripovedovali svojo zgodbo. Organizacija za izraelsko javnost organizira izlete v Hebron.

Izraelska vlada je protestirala proti mednarodnemu vladnemu financiranju organizacije „Breaking the Silence“. Jasno je izrazila, da nasprotuje financiranju nevladnih organizacij „z očitno protivladnim programom“ s strani Združenega kraljestva, Nizozemske in Španije.

Izraelski veleposlanik na Nizozemskem je dejal, da je Izrael demokratična država in da bi morala biti ta sredstva namenjena nedemokratičnim državam. Dodal je, da je organizacija „Breaking the Silence“ „zakonita in legitimna organizacija“, vendar je „v luči politične občutljivosti“ nerazumno, da jo nizozemska vlada financira.

Predlagajo Joseph Daul, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jaime Mayor Oreja, Jacek Saryusz-Wolski, Jarosław Leszek Wałęsa in Francisco José Millán Mon v imenu skupine Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov)

„Guillermo Fariñas v imenu tistih, ki se na Kubi borijo za svobodo in človekove pravice“

Guillermo Fariñas, star 48 let, je nekdanji vojak, ki je postal kubanski oporečnik. Leta 1989 se je pridružil opoziciji, potem ko je vrnil svojo izkaznico mladih komunistov. Po poklicu je psiholog in novinar in je ustanovil neodvisno tiskovno agencijo „Cubanacan Press“, predvsem z namenom obveščanja preostalega sveta o usodi političnih zapornikov na Kubi. Vendar zaman, saj je agencija danes zaprta in ne objavlja več.

Zaradi prepovedi demonstriranja je leta 2006 gladovno stavkal, s čimer je izrazil nasprotovanje spletni cenzuri, hkrati pa zahteval prost dostop do interneta za vse.

Za to je leta 2006 prejel kibernetško nagrado za svobodo organizacije Novinarji brez meja. Guillermo Fariñas, zagovornik nenasilja in upornik proti Castrovem režimu, je simbol boja proti zapiranju političnih nasprotnikov. V zaporu je preživel enajst let in pol, vendar kubanski režim, ki se je vse bolj zaostroval, ni zlomil njegove odločnosti in človečnosti. Podobno kot drugi pred njim je kot obliko protesta izbral gladovno stavko, da bi javnost seznanil s stanjem svoboščin v svoji državi, s čimer je prinesel upanje desetina zaprtih novinarjev in borcev.

24. februarja 2010 je Guillermo Fariñas začel 23. gladovno stavko, in sicer dan po kontroverzni smrti Orlanda Zapata Tamaya, ki je bil zaprt zaradi svojih stališč, umrl pa je za posledicami trimesečne gladovne stavke. Njegovo smrt je obsodil tudi Evropski parlament. Guillermo Fariñas je takrat zahteval osvoboditev 26 bolnih političnih zapornikov in zavrnil zanikanja kubanskega režima o kršitvah človekovih pravic. Gladovno stavko je končal 8. julija 2010, ko je bilo njegovo zdravstveno stanje čedalje bolj skrb zbujajoče, torej po 135 dneh, po objavi kubanske katoliške cerkve, ki je sporočila, da bo v štirih mesecih osvobojenih 52 zapornikov. Boj Guillerma Fariñasa je bil in še vedno je zgled za vse borce za človekove pravice in demokracijo.

**Predlagajo skupina Evropskih konservativcev in reformistov
ter
Edvard Kožušnik in 91 drugih**

Guillermo FARIÑAS

Guillermo Fariñas je kubanski doktor psihologije, neodvisni novinar in politični oporečnik na Kubi. Doslej je 23-krat gladovno stavkal v znamenje protesta proti različnim elementom kubanskega režima. Izjavil je, da je v boju proti cenzuri na Kubi pripravljen umreti.

Nedavno je v slabem zdravstvenem stanju končal štirimesečno protestno gladovno stavko, s katero je zahteval izpustitev 52 zaprtih opozicijskih aktivistov. Zdravniki so povedali, da je bil blizu smrti.

Zakaj naj EP podpre njega:

- Fariñas je pravi simbol boja za svobodo izražanja in demokracijo.
- Za ta moralna načela je pripravljen umreti.
- To je priložnost, da EU kubanskemu režimu pošlje jasen signal, da ne bo prišlo do revizije skupnega stališča EU* brez dejanskih korakov k liberalizaciji totalitarnega režima (v nasprotju s trenutno politično usmeritvijo socialistične vlade v Španiji).

* Politika EU iz leta 1996 poziva k napredku na področju človekovih pravic in demokracije, preden se lahko vzpostavijo normalni odnosi s Kubo.

Predlagajo Norbert Neuser, Willy Meyer, Raúl Romeva i Rueda in 40 drugih

AMINATU HAJDAR

Aminatu Hajdar (Al Ajun, 1967) je ugledna saharska zagovornica človekovih pravic in borka za neodvisnost Zahodne Sahare. Je predsednica organizacije CODESA (Saharsko združenje zagovornikov človekovih pravic). Hajdarjeva je simbol nenasilnega boja in miroljubnega upora, zato ji pravijo tudi „saharski Gandhi“.

Zaradi predanosti boju za človekove pravice saharskega ljudstva je bila večkrat žrtev preganjanja in represije. Leta 1987 je sodelovala na mirnih protestih, na katerih so udeleženci Maroko pozivali k izvedbi referenduma o samoodločbi Zahodne Sahare, kot določajo številne resolucije Združenih narodov. Zaradi tega je bila aretirana brez sodnega postopka in je za štiri leta poniknila v skrivnih maroških zaporih, kjer je bila žrtev mučenja skupaj z desetinami saharskih političnih zapornikov.

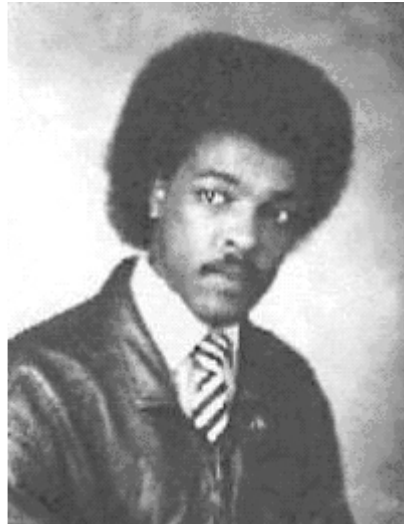
Leta 2005 so jo maroške oblasti obsodile na sedemmesečno zaporno kazen, ki jo je prebila v „črnem zaporu“ v Al Ajunu, zahodnosaharskem mestu pod maroško okupacijo. Evropski parlament je letos aprila sprejel resolucijo, v kateri je Maroko pozval, naj Hajdarjevo in 36 drugih saharskih zapornikov vesti nemudoma izpusti na prostost. Aminatu je bila izpuščena, ko je odslužila zaporno kazen.

Novembra 2009, ko se je vračala iz Združenih držav, kjer ji je bila podeljena nagrada za državljanski pogum, so jo maroške oblasti na letališču v Al Ajunu (Zahodna Sahara) nezakonito pridržale in ji zasegle potni list, nato pa je bila prisilno izgnana v Španijo. Na letališču v kraju Lanzarote (Kanarski otoki) je začela gladovno stavko, ki je trajala 32 dni in po kateri se je lahko vrnila na svoj dom na zasedenih ozemljih.

Saharska aktivistka je prejemnica številnih nagrad, med drugim nagrade za človekove pravice Juana Marié Brandésa in nagrade za svobodo (2006), srebrne vrtnice (2007), nagrade za človekove pravice Roberta F. Kennedyja (2008), nagrade za državljanski pogum Trainove fundacije (2009) in Jovellanosove mednarodne nagrade za upor in svobodo (2010). Organizacija Amnesty International jo je predlagala za nagrado Ginette Sagan, prav tako pa je bila nominirana za Nobelovo nagrado za mir.

Predlagajo Olle Schmidt, Cecilia Wikström, Marit Paulsen in Lena Ek ter 37 drugih

Dawit ISAAK

Dawit Isaak je novinar, pisatelj in dramatik. Rodil se je 27. oktobra 1964. Devetindvajset let pozneje je bila njegova dežela po dolgi in krvavi vojni za osvoboditev razglašena za državo Eritrejo. Leta 1987 je prišel na Švedsko kot vojni begunec. Švedski državljan je postal leta 1992.

Ko je Eritreja postala neodvisna, se je Dawit Isaak vrnil v domovino. Poročil se je in dobil otroke. Postal je solastnik prvega neodvisnega časopisa v državi, imenovanega Setit, kjer je delal kot poročevalec. Toda neodvisnost države se je izkazala za krhko: leta 1998 je konflikt z Etiopijo nepričakovano ponovno vzplamtel in prerasel v opustoševalno vojno za mejo. Dawit Isaak se je vrnil na Švedsko in iskal možnosti, kako bi svojo družino umaknil na varno. Žena in trije otroci so mu sledili aprila 2000. Ustalili so se v Göteborgu.

Eno leto pozneje je Dawit Isaak znova potoval v Eritrejo. Tisto pomlad je bila v Asmari politična aktivnost na vrhuncu. Vojna za mejo je povzročila razgreto politično razpravo. Skupina petnajstih članov vlade je med drugim zahtevala demokratične reforme in temeljito, objektivno oceno dogodkov, ki so privedli do vojne. Maja, ko zahteve petnajstih oporečnikov niso bile uslišane, so ti izrazili kritiko v spletu v odprtem pismu. Pismo je objavil svobodni tisk, skupaj z analizami, komentarji in intervjuji z nekaterimi od petnajstih politikov. V nekaj dneh je bilo aretiranih enajst od petnajstih politikov, pa tudi deset vodilnih novinarjev svobodnega tiska. Med njimi je bil tudi Dawit Isaak, ki je bil aretiran zgodnjega nedeljskega jutra 23. septembra 2001.

Do zdaj ni bil nihče od njih uradno obtožen oziroma imel možnosti poštenega sojenja. Novinarje in politike so označili za izdajalce; novinarje so tudi obdolžili, da prejemajo

finančno pomoč iz tujine, kar velja po eritrejskih zakonih o medijih za kaznivo dejanje.

Od aretacije Dawita Isaaka je bilo le malo dokazov, da še živi. Novembra 2001 ga je Lis Truelsen, takratna švedska častna konzulka v Asmari, bežno videla skozi rešetke in z njim izmenjala nekaj besed. Aprila 2002 je bil odpeljan v bolnišnico, in sicer na zdravljenje ran od mučenja, kot je sporočil odbor za varstvo novinarjev Ameriške tiskovne organizacije.

Poleti 2004 je Araja Desta, eritrejski veleposlanik v Stockholmu, švedskemu nacionalnemu radiu sporočil, da gre Dawitu Isaaku dobro.

Vendar ga doslej ni smela obiskati ne njegova družina, ne švedski organi, ne mednarodne organizacije za človekove pravice. Eritrejski organi trdijo, da ima Dawit Isaak le eritrejsko državljanstvo, ne pa tudi švedskega, zato gre v njegovem primeru za notranjo zadevo.

Spomladi 2010 je nekdanji stražnik v slavnem zaporu Eiraeiro, v katerem so zaprti Dawit Isaak ter drugi novinarji in predstavniki opozicije, zbežal iz Eritreje v Etiopijo. V izjavi navaja, da zapor stoji v puščavi (približno sto kilometrov od glavnega mesta Asmara) in da se v veliki meri preskrbuje sam, tako da so zaporniki še dodatno ločeni od preostale družbe. Celice so velike tri krat štiri metre in imajo stranišče, prho in tri odeje. Zaporniki dobijo hrano samo enkrat na dan, obrok pa je sestavljen iz šestih rezin kruha in (vse prej kot hranljive) juhe. Zaporniški pazniki se ne smejo pogovarjati z zaporniki. Da pazniki ne bi vzpostavljali vezi z zaporniki, delajo vedno v skupini treh ali štirih. Zaporniki morajo biti vedno vklenjeni v lisice, pogosto je tudi psihološko mučenje. Zapornikov ne kličejo po imenih, ampak vedno le po številkah, ki so jim bile dodeljene.

Poleti 2010 je predstavnik eritrejske vlade sporočil švedskemu časopisu, da primer Dawita Isaaka nikoli ne bo obravnavan na sodišču, saj naj bi to lahko pomenilo grožnjo nacionalni varnosti Eritreje.

Januarja 2009 je Evropski parlament v resoluciji o Afriškem rogu B6–033(2009) zahteval takojšnjo izpustitev Dawita Isaaka in drugih pridržanih novinarjev. 20. februarja 2009 je takratni predsednik Evropskega parlamenta Hans-Gert Pöttering poslal pismo predsedniku Eritreje, v katerem je izrazil globoko zaskrbljenost glede oslabljenega zdravja Dawita Isaaka ter ponovil poziv k takojšnji izpustitvi Isaaka in drugih novinarjev. Prav tako je pozval eritrejske organe, naj omogočijo obisk uradnika Evropske komisije v spremstvu zdravnika pri pridržanem Dawitu Isaaku. Leta 2009 je bil Dawit Isaak eden od treh kandidatov v finalnem izboru za nagrado Saharova Evropskega parlamenta. Junija 2010 je predsednik Evropskega parlamenta Jerzy Buzek poslal uradno pismo predsedniku Eritreje, v katerem je znova izrazil globoko zaskrbljenost Evropskega parlamenta glede Dawita Isaaka.

Predlaga Martin Schulz v imenu skupine Naprednega zavezništva socialistov in demokratov v Evropskem parlamentu

Birtukan Mideksa

Birtukan Mideksa je etiopska političarka in nekdanja sodnica. Je vodja opozicijske stranke Enotnost za demokracijo in pravičnost (UDJ). Rodila se je v Adis Abebi v Etiopiji. Po maturi se je vpisala na univerzo v Adis Abebi, kjer je diplomirala iz prava.

Odvetniški poklic je opravljala v tretjem okrožju zveznega sodstva.

Medtem ko je delala v zveznem sodstvu, je bila imenovana za sodnico na tretjem okrožnem sodišču zveznega sodišča prve stopnje.

V tem času je vodila razvpit primer Sija Abrahe, nekdanjega obrambnega ministra in visokega uradnika Ljudske osvobodilne fronte za Tigraj (TPLF), ki je bil obtožen korupcije.

Toženca je izpustila proti varščini, zato je bila presenečena, ko so ga nekaj minut za tem, ko je zapustil sodišče z družino in prijatelji, aretirali vladni organi. Po poročilih so pozneje vladni varnostni agenti Birtukan večkrat opozorili in ji grozili.

Pozneje se je Birtukan odločila, da se pridruži politični stranki, ki bi v državi uvedla hitre spremembe, vključno s splošno uveljavitvijo načela pravne države ter doslednim upoštevanjem in izvajanjem ustave, za kar je iz lastnih izkušenj pri delu kot sodnica ugotovila, da ni zagotovljeno. Pridružila se je stranki Rainbow Ethiopia: gibanje za demokracijo in socialno pravičnost in pozneje Koaliciji za enotnost in demokracijo (CUD), v katero so se združile štiri stranke. Na volitvah leta 2005 je njena stranka dobila več kot tretjino sedežev, verjetno pa bi jih dobila še več, če ne bi bilo nepravilnosti pri glasovanju in štetju glasov, zato je vladajoča stranka aretirala vodje opozicijske stranke (vključno z Birtukan). Birtukan je bila obsojena na dosmrtno zaporno kazen za poskus zrušenja ustavnega reda. Leta 2007, po 18 mesecih v zaporu skupaj z drugimi vodji opozicije, je bila po dolgih pogajanjih pomiloščena. Pozneje je ustanovila stranko UDJ (Enotnost za demokracijo in pravičnost) z enakimi načeli kot CUD. Stranko je morala poimenovati drugače, saj je volilna komisija vladajoče stranke dodelila enako ime odcepljeni skupini CUD (znani tudi kot

Kinidžit). Birtukan je bila izvoljena za predsednico UDJ, ki si prizadeva za mirne spremembe v Etiopiji.

28. decembra 2008 so Birtukan znova aretirali in obsodili na dosmrtno zaporno kazen, saj je bila pomilostitev iz leta 2007 preklicana. Birtukan Mideksa je bila med več kot sto ljudmi, ki so bili zaprti zaradi kaznivih dejanj po spornih volitvah leta 2005. Znova aretirana je bila zaradi spora glede pogojev. Etiopska vlada je trdila, da je njena pomilostitev temeljila na „njenem opravičilu za zločine“. Njeno ponovno aretacijo naj bi odredila na podlagi poročil, da je javno zanikala, da bi se opravičila za svoja dejanja ali prosila za pomilostitev, zato mora odslužiti dosmrtno zaporno kazen. Birtukan je javno izjavila, da bo nadaljevala „miren boj za večjo demokracijo, spoštovanje človekovih pravic in pravno državo“ v Etiopiji. V težave je zabredla, ker je z novinarji v tujini govorila o načinu izpustitve vodij opozicije. Omenila je pogajanja, ki so potekala med opozicijo in vlado v navzočnosti „odbora starešin“, preden je bila pomilostitev dokončno odobrena. Vlada se je sklicevala na dokument, ki so ga podpisali zaporniki, ki naj bi bili izpuščeni, v katerem so izrazili „obžalovanje napak“, ki so jih „zagrešili“, in trdila, da je bila izpustitev del običajnega sodnega procesa, in ne političnega dogovora, doseženega s pogajanja.

Merera Gudina, vodja opozicijske koalicije Forum za demokratični dialog (FDD – Medrek), je novembra 2009 med obiskom v Združenih državah v javnosti izjavil: „Birtukan Mideksa bo etiopska Mandela.“ Veliko njenih privrženecv jo imenuje etiopska Aung San Suu Kyi, ki je burmanska zapornica vesti.

Decembra 2009 je organizacija Amnesty International zaporno kazen Birtukan Mideksa označila za „*nepravilno in politično motivirano*“. Sprožila je mednarodno kampanjo za njeno takojšnjo izpustitev in tako izpodbijala izjavo etiopske vlade, da je njena zaporna kazen pravna zadeva¹. Ko so decembra 2009 na novinarski konferenci o njeni izpustitvi vprašali etiopskega predsednika vlade Melesa Zenavija, ki jo redko imenuje po imenu, je ta odgovoril: „Nikoli ne bo z nikomer dosežen dogovor o izpustitvi Birtukan.“ „Nikoli. Pika. Ta tema je zaključena².“

¹ <http://www.ethiopianreview.com/content/11916>.

² http://en.wikipedia.org/wiki/Birtukan_mideksa.

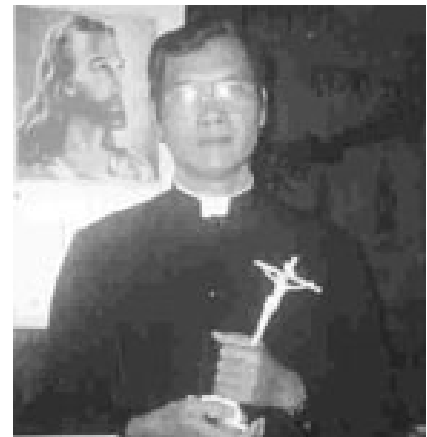
Predlaga skupina Evropskih konservativcev in reformistov

Oče Thadeus Nguyen Van Ly

Oče Nguyễn Van Ly je vietnamski duhovnik in vodilni aktivist za človekove pravice, ki uporablja le nenasilen boj za spodbujanje univerzalnih človekovih pravic. Sledi naslednjim načelom:

- svoboda gibanja in prebivanja, zbiranja, obveščanja, misli in veroizpovedi;
- enakopravnost in pravičnost za vietnamsko ljudstvo;
- institucija prave demokracije v Vietnamu.

Oče Nguyễn Van Ly je bil prvič aretiran septembra 1977 zaradi razdeljevanja dveh esejev nadškofa Nguyena Kima Diena, v katerem kritizira vladno zatiranje verskih manjšin. Ta duhovnik je nato skupaj odslužil več kot dvajset let zaporne kazni in hišnega pripora zaradi zagovarjanja človekovega dostojanstva in demokracije. Po začasnem izpustu zaradi zdravniške oskrbe marca 2010 so ga oblasti takoj začele strogo nadzirati in mu zagrozile z aretacijo „brez predhodnega opozorila“, ker je pozval mednarodno skupnost, naj se zbudi in zave položaja človekovih pravic v Vietnamu, s čimer je „ogrozil nacionalno varnost“.

Oče Nguyễn Van Ly svoje delo na področju spodbujanja človekovih pravic in dostojanstva povzema takole: „Civilizirana družba nikoli ne sme dopustiti nobeni vladi, ne glede na ideologijo ali politična načela, da zanemarja univerzalne človekove pravice in postavi lastno ljudstvo za železno zavezo, da se ne bi ‘vmešavalo’ v notranje nacionalne zadeve“.

Predlaga skupina Evropskih konservativcev in reformistov

OPEN DOORS

OPEN DOORS je nekonfesionalna krščanska misija, ki podpira preganjane kristjane, versko manjšino, ki najbolj trpi zaradi nadlegovanja. Štirje od petih ljudi, ki jih preganjajo zaradi verskega prepričanja po vsem svetu, so kristjani. V veliko državah po vsem svetu se izvajajo različne vrste preganjanja, od posameznih dejanj do strukturnega zatiranja oblasti.

Misijo OPEN DOORS je leta 1955 ustanovila Anne van der Bijl, nizozemska državljanka, po obisku pri preganjanih kristjanih v komunistični Poljski. Misija OPEN DOORS je bila sprva namenjena podpiranju kristjanov v komunistični srednji in vzhodni Evropi ter na Kitajskem. V 70. letih 20. stoletja se je področje delovanja razširilo na Bližnji vzhod ter nekatera območja Afrike in jugovzhodne Azije. Trenutno je organizacija dejavna v več kot 45 državah, kjer izvaja širok spekter dejavnosti. Te vključujejo:

- lobiranje tako v zahodnih državah kot v državah z zatiralskimi režimi za spodbujanje svobode veroizpovedi ali verskega prepričanja;
- zagotavljanje pravne pomoči in podpore zapornikom in njihovim družinam;
- sponzoriranje okrevališč za krščanske begunce, vdove in sirote, služabnikov sprave in visokošolskih ustanov za preučevanje svetega pisma;
- razdeljevanje svetega pisma in druge krščanske literature.

Organizacija OPEN DOORS vsako leto izdaja publikacijo *World Watch List*, ki razvršča države glede na intenzivnost preganjanja kristjanov zaradi dejavnega prakticiranja veroizpovedi.

OPEN DOORS je nedavno uvedla obsežne ukrepe pomoči za pakistanske žrtve poplav, pripadnike verskih manjšin, ki so bili izključeni iz uradnih pakistanskih humanitarnih prizadevanj.

Več informacij najdete na:

<http://sb.od.org/> (mednarodni spletni portal OPEN DOORS),

<http://www.opendoorsuk.org/> (OPEN DOORS v Združenem kraljestvu),

<http://www.opendoors.nl> (OPEN DOORS na Nizozemskem).